

Список литературы

1. Баева И.А., Волкова И.А., Лактионова Е.Б. Психологическая безопасность образовательной среды: Учеб. пособие / Под ред. И.А. Баевой. М., 2015.
2. Цирихова Е. В. Управление психологической безопасностью образовательной среды [Текст] // Психология в России и за рубежом: материалы Междунар. науч. конф. (г. Санкт-Петербург, октябрь 2011 г.). — СПб.: Реноме, 2011. — С. 72-75.

ОЦІНКА ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ВЧИТЕЛІВ ТА ВИХОВАТЕЛІВ ДНЗ НА КУРСАХ ПІДВИЩЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Шопіна М.О.

*доцент кафедри методики та психології
дошкільної і початкової освіти
інституту післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка,
місто Київ, Україна.*

EVALUATION OF EMOTIONAL STATE TEACHERS AND EDUCATORS DOE IN-SERVICE COURSES POSTGRADUATE EDUCATION

Shopina M.A.

*the associate Professor of the Department
of methodology and psychology of preschool
and primary education, Institute
of postgraduate pedagogical education
of Kyiv University named after Boris Grinchenko,
Kyiv city, Ukraine.*

Анотація

У даній статті розглядається особливості викладання навчального матеріалу з вивчення емоцій на курсах підвищення кваліфікації для педагогів дошкільних закладів та школи. Розглянуто особливості проведення діагностики власного емоційного стану педагогів, наведено приклад діагностичної методики.

Abstract

This article discusses the features of teaching material for the study of emotion on refresher courses for teachers of preschool institutions and schools. The features of the diagnosis own emotional state of teachers, shows an example of a diagnostic technique.

Ключові слова: вчитель, післядипломна освіта, емоційний стан, творчі завдання, підвищення кваліфікації.

Keywords: teacher, graduate studies, emotional state, creative tasks, teaching skills improvement.

Перед початком занять, що присвячені вивченню емоцій та емоційних станів учнів та дорослих, із слухачами курсів підвищення післядипломної педагогічної освіти було запропоновано і проведено методику оцінки власного емоційного стану та психологічної готовності до подальшої роботи на курсах. Даний тест показує емоційний стан людини саме у даний період часу, її готовність до сприйняття навчального матеріалу, так респондент може знаходитись у позитивному емоційному стані та піднесеному або нейтральному емоційному настрої, що буде позитивно впливати на подальше заняття, сприйняття інформації та подальшу роботу на курсах. Або респондент може знаходитись у стані дискомфорту, збентеженості чи пригніченості, що буде заважати подальшій роботі, тому з такими особами перед початком занять проводяться корекційні вправи для зняття напруги та покращення внутрішнього психологічного комфорту.

Блок оцінки емоційного стану містить 8 запитань з можливим вибором однієї відповіді. За кожну відповідь, що демонструє позитивне налаштування, респонденту додається «1» бал, за негативне налаштування або тривожність «-1» бал, за відповідь, що означає нейтральний стан «0». Бали призначені для сумування і пояснення надаються біля варіанту відповіді у дужках. Респонденти їх не мають бачити. Увага! Питання 3 і 4 є модифікацією кольорової діагностики емоційного стану за Люшером. За цією методикою лише повторне кольорове сприйняття відповідає теперішньому емоційному стану людини, тому бали за відповідь на питання 3 не нараховуються. За результатами сумування всіх балів визначається коефіцієнт достовірності результату загального тестування. Коефіцієнт може приймати значення від +7 до -7.

Запитання тесту:

1. Подивіться уважно на ці картинки. Де б Ви зараз хотіли б опинитися?

Потрібен
відпочинок
(-1 бал)

Втома (неба-
жання або него-
товність прохо-
дити тестуван-
ня)

	Потрібен спокій (0 балів)	Нервування (щоб тестування швидше закінчилося)
	Бажання за- спокоїтись, очікування доленосних подій зовні (+1 бал)	Хвилювання (сподівання на позитивні наслідки тесту- вання)
	Бажання за- спокоїтись, зібратись з думками (+1 бал)	Хвилювання, неуважність (бажання знайти себе у новій діяльності після тестуван- ня)
	Бажання ро- зваг без ак- тивної участі (0 балів)	Пасивна впев- неність (впев- неність у успіху без власних зусиль. Резуль- тати тестування не хвилюють)

	Бажання сильного емоційного враження (0 балів)	Емоційне збудження, поспішність (потрібен викид енергії). Розпорошена увага може дещо вплинути на результати тестування
	Бажання емоційного струсу (-1 бал)	Сильні емоційні переживання (гальмування, відсутність зосередженості, неготовність до тестування)

2. Яке перше відчуття у Вас викликала ця світлина?

- A. Захват (+1)
- B. Здивування (0)
- C. Тривога (-1)
- D. V – Перемога (+1)
- E. Нерозуміння (-1)

3. Який колір на цій картині здається Вам найвиразнішим?

- A. Білий (свобода, готовність до нового)
- B. Рожевий (активність, розкутість, прагнення)
- C. Зелений (готовність до дій)
- D. Синій (спокій)
- E. Сірий (нейтральність, відстороненість)
- F. Фіолетовий (вразливість, інтуїтивне розуміння)
- G. Чорний (відмова, протест)

4. Який колір на цій картині здається Вам найвиразнішим?

- A. Білий (свобода, готовність до нового +1)
- B. Відтінок червоного (активність, розкутість, прагнення +1)
- C. Відтінок зеленого (готовність до дій +1)
- D. Відтінок синього (спокій 0)
- E. Відтінок сірого (нейтральність, відстороненість -1)
- F. Відтінок коричневого (спокій, сумлінність, розслабленість 0)
- G. Чорний (відмова, протест -1)

5. Яке відчуття виникло у Вас при першому погляді на цю світлинку?

- A. Захоплення (+1)
- B. Самотність (-1)
- C. Надія (+1)
- D. Приреченість (-1)
- E. Здивування (0)
- F. Сум (-1)
- G. Спокій (0)

6. Яке Ваше перше відчуття від цієї світлини?

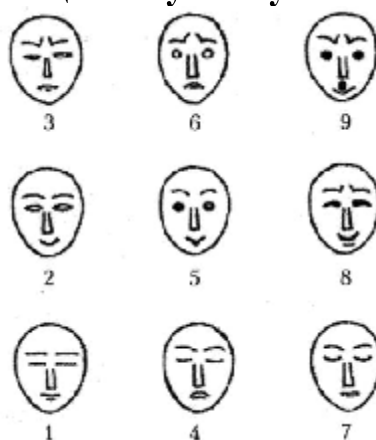
- A. Корабель прибульців (тривога -1)
- B. Тунель (сподівання +1)
- C. Льодові тороси (нервозність -1)
- D. Красиві хмари (нейтральний стан 0)
- E. Просвітлення (впевненість +1)

7. Придивіться уважно до цієї світлини. Що перше на ній Ви побачили?

- A. Верблюда (+1)
- B. Дракона (-1)
- C. Коня (+1)
- D. Собаку (+1)
- E. Кота (+1)
- F. Ведмедя (+1)
- G. Тільки хмари (0)

8. Серед мімічних масок оберіть ту, що найточніше відповідає Вашому теперішньому емоційному стану

- 1. Спокійне, врівноважене. 0
- 2. Світле, приємне. +1
- 3. Байдуже. 0
- 4. Нудне. -1
- 5. Радісне. +1
- 6. Незадоволене. -1
- 7. Сонне. -1
- 8. Захоплене. +1
- 9. Пересичене. -1

Опис емоційного стану вчителя за кількістю набраних балів:

Від +5 до +7. Респондент знаходиться у позитивному емоційному стані і піднесеному настрої. Він налаштований на позитивні зміни у своєму

житті, прагне їх і готовий докладати зусилля для їх здійснення. Такі результати характерні для людей з холеричним темпераментом.

Від +2 до +4. Респондент знаходиться у позитивному емоційному стані і, в цілому, у нормальному настрої. Такий результат характерний для особистостей з темпераментом “сангвінік”. Через критичне ставлення “до себе і бажання показати найкращий результат у таких людей можливе легке хвилювання і відчуття дискомфорту.

Від +1 до -1. Респондент знаходиться у нейтральному емоційному стані і відносно нормальному настрої. Таке значення коефіцієнту емоційного стану може бути пояснено бажанням зупинити хвилювання і перебороти відчуття дискомфорту. Людина настільки сильно стримує і контролює свої емоції, що, фактично повністю їх подавляє, або просто людина за темпераментом флегматик.

Від -2 до -4. Респондент знаходиться у стані дискомфорту і збентеженості. Таке значення коефіцієнту емоційного стану може бути пояснено або бажанням зупинити хвилювання і бажанням відігнати відчуття дискомфорту. Внутрішні зусилля людини спрямовані на контролювання свого емоційного стану, що заважає їй зосередитись. Рекомендується до проходження тестування надати людині деякий час до набуття нею відчуття контролю над своїми емоціями. Характерно для осіб з темпераментом “меланхолік”.

Від -5 до -7. Респондент знаходиться у стані дискомфорту і пригніченості. Можливо, це наслідок втручання зовнішніх проблем, що не дадуть людині можливість сконцентруватися на завданнях і пройти тест. У даному випадку, рекомендується перенести тестування на інший день.

Список літератури

1. Європейська рамка кваліфікацій навчання впродовж життя (ЄРК); Національна рамка кваліфікацій (НРК).
2. Закон про вищу освіту 01.07.2014 № 1556-VII.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 14.06.2000 року № 946 «Положення про загальноосвітній навчальний заклад».
4. Собчик Л. Н. Метод цветowych выборов – модификация восьмицветового теста Люшера: практическое руководство / Л. Н. Собчик. – СПб. : Речь, 2007. – 128 с.